

Mesterek és tanulók

Nem szívesen vesz fel magánkisiparos ipari tanulót? Ezt tartják. Mert az új törvény szerint 3 nap iskolai oktatás van, és sok a tanuló „szabadsága” — röviden szólva: hoz-e valami hasznát is? Azért is élesen vetik fel ezt a kérdést, mert egyre inkább a gyár vonzza a szakmunkás-tanulókat (az új törvény hatása is ez), és már az a tapasztalat, hogy nem a legjobb tanítványanyag került a magánkisiparosokhoz, eltekintve a divatos szakmáktól, ahol a kínálat, s így a válogatási lehetőség nagyobb.

Védelem és szigor

Valóban: van-e valami haszna a tanulóképzésből az iparosnak? Kertelés nélkül igennel válaszolhatunk, hiszen sok kitűnő szakembert nevelnek. Ezért az új szakmunkástörvény is új kedvezményeket biztosít az iparosnak — de semmiképpen sem úgy ígér hasznát, hogy megengedné, hogy a tanulót többet dolgoztassák. A tanuló nem munkás, még harmadéves korában sem, és elsősorban egészségi szempontról kell őt védeni a túlóráztatás, fejlődő szervezete túlzott kihasználásának veszélyeitől.

Most meg már védjük a tanulót mesterétől? Hiszen az imént leírt szavakban szigor is rejtőzik, s a végzett tanulók egy része vallja: jogos is lenne a szigor. Különösen ugyan nem mondható, hogy a tanulóidő alatt kevés panaszok, inkább csak a szakvizsga után lehet tőlük egy, s más panaszt hallani. Szinte lehetetlen ellenőrizni — pro és kontra egyaránt! — a panaszokat. Egyáltalán: itt az ellenőrzés a hallottakra támaszkodhat csupán, s tudott dolog, hogy az egyik fél — a tanuló — jobbnak látja, ha hallgat. Így aztán például csak a védőruhák körüli vita derül ki, de hogy túlórázódik-e a tanuló...? A KIOSZ részéről a legjobb magánkisiparosok egy csoportja látja el az ellenőrzést, ami pedig a függetlenebb megoldást illeti: olyan kevés az állami ellenőr, hogy az állami vállalatok látogatásához sem elegendő. De az igazsághoz tartozik az is, hogy — a Csongrád megyei főügyésznek a közelmúltban végzett, két-éves időszakra terjedő vizsgálata szerint — nem volt kárívó visszaélés.

állami iparban nevelődő fiatalok gondja is. Ugyancsak közös gond, hogy általában gyenge az elméleti oktatása a mi ipari tanulóinknak, s ez kirívóbb a magánkisiparban végzőkénél, akik legtöbb szakmában nem ismerik meg a nagyipari technológiát, gépeket, igaz: sok szakmában nincs is erre szükség. De kevés volt eddig a szakismereti órák száma is az iskolákban, pedig az elméleti oktatásban a mester az iskolára számít. S ki vitatja, hogy például egy fényképész-tanulónak valóban alapos optikai, kémiai és fotogéptani ismereteket kell elsajátítania, szinte teljesen önállóan!

A kisiparosoknál végzett tanulók szakmai képzése jó, a tapasztalatok szerint megállják helyüket a munkában — s ez mindennél ékeesebb bizonyítja, hogy nemcsak szükséges, de hasznos is ez az oktatási forma, még olyan szakmákban is (építőipari, vasipari szakmák), amelyek gyárban is elsajátíthatók. A meglévő gondok ellenére is a magánkisiparosok és tanulók kapcsolata jó, beszédes adat erre, hogy például 1968 első nyolc hónapjában mindössze 21 szerződést bontottak fel egész Csongrád megyében: kettőt a tanuló, kettőt a mester hibájából, egyet az iskola kérésére. Viszont 16 szerződés bomlott fel meg-egyezéssel — s éppen ezt nem tudni, mi van emögött?

Nehezen vizsgálható kérdésekről beszélünk, akiket legjobban érint, a mesterek és tanulók tudják legjobban, mennyi megfogalmazhatatlan kérdés maradt ki. A mesterek, akik keserves és hosszú inasévek emlékeivel fognak neki az oktatásnak, úgy tartják, nagyon is jó dolga van a mai inasoknak. Őket régen kihasználták, egy-két túlórat talán ezért is nem tudnak felelni maguknak; esetleg zokni veszik, hogy szezonban nem dolgoztathatók jobban a tanulót. De becsületükre szóljon: sokan javasolnak, újításokat vezetnek be a jövő szakembereinek képzéséhez. Meg kell őket hallgatni.

Ők tudják legjobban

Szegeden jelenleg 239 ipari tanulót oktatnak magán-

F. Szöke Mária

Szeged szobrai

Faültetők

(144.) Tápai Antal készítette a Faültetők című terrakottát a Hajnóczy utca 31. számú ház kapuja fölé.

PIAC Sok áru, változó árak

A tegnapi piacra két közös gazdaság, a Móra Ferenc Termelőszövetkezet és a Hódmezővásárhelyi Kisállattenyésztő Szövetkezet, valamint a MÉK több mint 700 baromfit hozott a Mihályteleki Új Élet Termelőszövetkezet gyümölcsöt és fűszereket árult. A téli gyümölcs, az alma ára továbbra is 5 forint körül mozog. A többi termés ára az elmúlt szombati hetipiaci árakhoz viszonyítva alig változott.

Áru:	Ára (től -ig.)
alma	kg 3,00—5,00
körte	kg 5,00—7,00
dió	kg 15,00—16,00
szőlő	kg 9,00—
fejeskáposzta	kg 2,60—3,00
kelk/pozsita	kg 3,00—3,50
savanyúkaposzta	kg 6,00—
szarazbab	kg 17,00—18,00
vöröshagyma	kg 6,00—7,90
fokhagyma	kg 24,00—
spenót	kg 18,00—20,00
karfiol	kg 12,00—
sárgarépa	kg 3,00—3,50
gyökér	kg 5,50—7,00
csirke	kg 26,00—28,00
tyúk	kg 25,00—28,00
pulyka	kg 26,00—27,00
hízott liba	kg 30,00—32,00
hízott kacsa	kg 28,00—30,00
tojás	db 1,80—2,10

VASÁRNAP,
1970. JANUÁR 11.

Pártnapok Szegeden

Az MSZMP Szeged városi bizottsága a jövő héten több pártnapot rendez.

A Pátyolat Vállalatnál január 14-én, délután 2 órakor Nyári Mihály, a Csongrád megyei Húsipari Vállalat szalámigyárában január 15-én negyed 4-kor Rózsa István, a gumigyárban január 15-én negyed 3-kor dr. Ozvald Imre, a Felszabadulás Termelőszövetkezetben január 15-én délután 3 órakor Arendás György, a ruhagyárban január 16-án fél 3-kor dr. Varga Dezső tart pártnapot.

Hó-statisztika

Meteorológusaink becslése szerint egyenletesen elterítve körülbelül 50 centiméteres réteget alkotna az a hómenyiség, ami hazánkra december végéig lezúdult. Hogy micsoda óriási hótömeg ez, azt igazában csak áttételesen tudjuk érezni.

Például ha a Balatonból kimernék a vizet és az eddigi hómenyiséget a tó medencéjében halmozná egymásra, 75 méter magas tömb lenne belőle. Ha pedig megolvasztva próbálnánk helyet találni számára a kiürített Balaton-mederben — a hó térfogata vízzé olvadva tudvalegőleg tízedére csökken — ennek a víznek a fel-színe több mint 4 és fél méterrel lenne magasabb a jelenleginél.

Az a száz méter magas és egy kilométer széles „kínai fal” viszont, amit ebből a hóból megépíthetne valami játékos kedvű építész, elérhetne Debrecentől Zalaegerszegig, vagy Budapesttől Prágáig.

De ha felhagyunk a fantasztikus példákkal, eleget mond az a szigorúan valóságos, könnyen ellenőrizhető adat is, hogy az idei télnek ez az első hótömege négyzetméterenként hozzávetőleg 50, az egész ország területén pedig kerekén 4 651 500 000 000 — vagyis négybillió 651 millió és 500 millió — kilogramm súlyt jelentett hazánk földjén.

történelmi emlékeztető

1945. január 11.

DÉLMAGYARORSZÁG

A NAP HÍREI: SÜLYOS VERESÉGGEL VÉGZÖDÖTT A NEMET ÁTTÖRÉSI KÍSÉRLET ESZTERGOMNÁL — 50 EZER EMBER A BUDAPESTI HELYÖRSÉG EDDIGI VESZTÉSÉGE — A ROMÁN CSAPATOK ELFOGLALTÁK A BUDAPESTI FŐPOSTÁT.

A Központi Vezetőség ülése

A Magyar Kommunista Párt Központi Vezetősége január 6-án debreceni székházában ülést tartott. Az ülésről szóló tudósításból:

„... A Magyar Kommunista Párt Központi Vezetősége elhatározta, hogy addig is, amíg megfelelő kormányintézkedések történnek, azonnali segélymozgalmat kezdeményez Miskolc, Diósgyőr, Ózd, Salgótarján és más iparvidékek munkássága élmezsgyéjének feljavítására. A Központi Vezetőség felhívással fordul az Alföld városainak és községeinek lakosságához, a demokratikus pártokhoz, a szakszervezetekhez, a nemzeti bizottságokhoz, hogy megnyerve a városi és községi önkormányzatok támogatását, sürgősen indítsák meg az élelmiszer-gyűjtést a súlyos élelmiszer-nehezégekkel küzdő ipari munkások számára.

Náci kémek

London, január 10. Hollandiában a katonai törvényszék öt embert ítél halálra Németország részére elkövetett kémkedésért. Kiderült, hogy az egyik szabotázst német katonai iskolában képezték ki. Feladata lett volna a brit tankokat és gépkocsikat megrongálni, de mielőtt még ez sikerült volna, négy társával együtt, kik szintén összekötöttesben voltak a németekkel, a holland rendőrség letartóztatta.

A kormány intézkedik

Dr. Valentiny Ágoston igazságügy-miniszter nyilatkozatot adott a Délmagyar-

országnak az új kormány első intézkedéseiről.

— A kormány minden tagja általánosságban már megindította minisztériuma működését. Mindenekelőtt az egyes minisztériumok kérdőíveket bocsátanak ki, hogy az így beérkező anyagon keresztül alapos tájékozódást szerezzenek az egyes ágazatokban rendelkezésre álló lehetőségekről. Azután jönnek az általános utasítások és a kérdéseket szabályozó kormányrendeletek.

— Az igazságügyi tárca legközelebbi rendeleteinek keretében sor kerül majd az igazgatási eljárások központi szabályozására, ugyanakkor központi rendelet gondoskodik a politikai bűnösök bíróság elé állításáról, úgy hogy ettől a terhes feladattól a nemzeti bizottságok a jövőben mentesülni fognak.

Gyermekek a távirdában

London, január 10. A nemetek gyermekekkel pótolják a távíró és távbeszélő hivatalok emberhiányát. Mindazokat a 12—14 év közötti fiúkat és lányokat, akiket még eddig nem vonta ki az iskolákból, most a hivatalok rendelkezésére bocsátják.

Hóesés az olasz fronton

London, január 10. Olaszországi támaszpontról felszállt amerikai nehézbombázók több közlekedési gócpontot támadtak Ausztriában. Különösen Klagenfurt, Linz és Graz vidékén.

Olaszországban a hóesés továbbra is gátolja a hadműveleteket. A mai szövetséges hadijelentés nem számol be változásról, bár a fehér ruhás sí-csapatok továbbra is tevékenyek voltak.

Hiányos képzés

Az ipari tanulók kifáradása gond, de nemcsak a „különpénzes” túlórázás lehet az oka. Hiszen például a Szegedre bejáró ipari tanulók nagy része hajnalok hajnalán kel, utazik — és késő este tér haza! Ez az

Utazzon a tavaszi Lipcsei vásárra!

Részvételi díj:
1290,— Ft
Költőpénz:
70,— márka = 310,— Ft.
Jelentkezési határidő:
JANUÁR 24.

IBUSZ, SZEGED

4 DÉLMAGYARORSZÁG

Majomológia

Nem hittem, hogy sikerül majmolásban valami világraszólót alkotnunk és lám mégis. Böbe, a veszprémi állatkert tévészár majma lerombolta az aggályoskodásokat. Ólbeli csimpánz korában egy magyar vízügyi expedíció hozta őt Guineából a veszprémi állatkertbe, ahol példátlan karriert futott be. Fesztett, szobrászkodott, szociológiai tesztekkel végzett, filmszerepeket vállalt, fellépett a rádióban, a televízióban, az utóbbi időben pedig már tudósok és újságírók hada figyelte minden mozdulatát. Úgy látszik jó nevelést kapott a dzsungelban, mert a sikertől egy pillanatra sem szédült meg. Néhány héttel ezelőtt aztán világgá röppentették a hírt: elérkezett a nagy pillanat Böbe életében, visszavizsgák szülőhelyére, a dzsungelba és szabaddon eresztik.

Most mikor már tudjuk, hogy Böbe legyintett az őserdőre, a civilizációt választotta és vissza-

tegetés és pszichológiai teszt helyett Mercedeszel és motorcsónakkal próbálkoztak, meg enyhén rózsaszín közéleti szerepléssel. Ez túl sok lett volna? Azt mondják a kutya is akkor vesz meg, mikor legjobban megdobja. Böbe példája szerint viszont ezt nem lehet általánosítani. Vannak akik a kísérőkben látják a hibát. Veszprém-ben két kísérő volt, mindenki visszatért, a szegediek hatan voltak és bár nem is Guineáig, csak Európá közepéig mentek, mégis ott maradtak valahányan. A jó öreg Darwin se tudna itt megnyugtató következtetésre jutni. Egy biztos, nem csinálhatunk nemzeti hőst Böbéből, még a legmagyarabb majomnak sem kiálthatjuk ki. Nála természetes volt, hogy visszatért. Hisz éveken át oktatták, tanították, hogy tájékozott, intelligenssé, tisztánlátóvá váljen. Sikerült is elérni és ez majmoknál nem is csekély dolog.

F. A.